

Organichna himiya v shemah: navch. posibnik u 3 ch.
[Organic chemistry in the schemes: training manual in 3 parts]. Kherson.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

РЕЧИЦЬКИЙ Олександр Наумович – кандидат хімічних наук, доцент, доцент кафедри хімії та фармації Херсонського державного університету.

Наукові інтереси: органічний синтез, методика навчання хімії у вищій школі.

РЕШНОВА Світлана Федорівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри хімії та фармації Херсонського державного університету.

Наукові інтереси: методика навчання хімії у вищій та загальноосвітній школах.

ГОРШКОВА Аліса Ігорівна – викладач кафедри хімії та фармації Херсонського державного університету

Наукові інтереси: методика навчання хімії у вищій та загальноосвітній школах.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

RECHYTSKYI Oleksandr Naumovich – Candidate (PhD) in Chemical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of Chemistry and Pharmacy Department of Kherson State University.

Circle of research interests: organic synthesis, methodology for teaching chemistry in higher education.

RESHNOVA Svitlana Fedorivna – Candidate (PhD) in Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of Chemistry and Pharmacy Department of Kherson State University.

Circle of research interests: methodology for teaching chemistry in higher and secondary school education.

HORSHKOVA Alisa Igorivna – Lecturer of the Department of Chemistry and Pharmacy of Kherson State University.

Circle of research interests: methodology for teaching chemistry in higher and secondary school education.

Стаття надійшла до редакції 29.12.2019 р.

УДК 378:004

DOI:10.36550/2415-7988-2019-1-185-157-161

РУСІНА Наталія Геннадіївна – кандидат педагогічних наук, асистент кафедри теорії та технології програмування Київський національний університет імені Тараса Шевченка
ORCID <https://orcid.org/0000-0002-5595-9548>
e-mail: rusina@knu.ua

**ЗАСТОСУВАННЯ WEB-РЕСУРСІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ
ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Ефективне використання знань, вмінь та навичок з інформаційних систем і технологій, зокрема застосування web-ресурсів, в контексті розв'язування правових задач студентами закладів вищої освіти (ЗВО) у процесі вивчення дисципліни «Інформаційні технології та правовий захист».

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Упровадженню інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у навчальний процес присвячені дослідження М. І. Жалдака, Н. В. Морзе, Ю. С. Рамського, О. М. Спіріна, Ю. В. Триуса та інших. Окремі питання застосування ІКТ у професійній діяльності майбутніх правознавців висвітлювалися у працях П. Д. Біленчука, Р. А. Калюжного, М. І. Шермана та інших. Однак, не повністю досліджена проблема застосування інформаційно-комунікаційних технологій для розв'язування правових задач студентами інших спеціальностей закладів вищої освіти.

Мета статті – застосування web-ресурсів у процесі навчання студентів закладів вищої освіти, зокрема, під час розв'язування правових задач з дисципліни «Інформаційні технології та правовий захист».

Виклад основного матеріалу дослідження. Комплекс спеціального програмного забезпечення було запропоновано створити для студентів ЗВО як альтернативу повноцінного автоматизованого робочого місця (АРМ). Комплекс спеціального програмного забезпечення (СПЗ) – це сукупність програм загального та спеціального призначення для вирішення вузькопрофільних правових задач. Метою створення комплексу СПЗ є формування у студентів ЗВО непрофільних факультетів теоретичних знань, практичних навичок та накопичення досвіду розв'язку правових задач із застосуванням ІКТ, і як наслідок формування загальних компетентностей.

Ресурси, які необхідні для повноцінного функціонування АРМ: технічне забезпечення (персональний комп'ютер або планшет, засоби мережевого зв'язку з сервером та глобальною мережею Інтернет, мультимедійні засоби навчання тощо); програмне забезпечення (сукупність прикладного та системного програмного забезпечення, яке орієнтоване на розв'язок специфічних для будь-якої галузі задач); навчально-методичне забезпечення (електронні лекційні матеріали, практичні та тестові завдання, довідкові матеріали, електронні підручники тощо).

Функціональність комплексу СПЗ залежить від конкретних задач, які ставляться та розв'язуються у процесі навчання.

У працях представлено основні складові комплексу СПЗ з використанням персональних комп'ютерів та гаджетів (планшетів, мобільних пристроїв).

Проаналізуємо одну з складових комплексу СПЗ, безкоштовні web-ресурси, а саме: Інформаційно-пошукова система «Законодавство України»; «Єдиний державний реєстр судових рішень»; «Публічна кадастрова карта України»; «Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань»; «Кабінет електронних сервісів»; офіційний портал «Державної фіскальної служби України».

Нами розробляється дисципліна «Інформаційні технології та правовий захист» для майбутніх фахівців спеціалізації «Теорія та технологія програмування» освітньо-професійної програми «Інформатика» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 122 «Комп'ютерні науки».

Представимо методику використання комплексу спеціального програмного забезпечення з дисципліни «Інформаційні технології та правовий захист», на прикладі практичного заняття «Застосування web-ресурсів» для розв'язування правових задач, методом ознайомлення та використання декількома студентами освітньо-професійної програми «Інформатика».

Практичне заняття №3. Тема «Застосування web-ресурсів».

Хід практичного заняття

Мета:

– *навчальна:* в процесі розв'язування практичних задач навчити студентів користуватися: Інформаційно-пошуковою системою «Законодавство України»; інформаційно-правовою електронною базою «Єдиний державний реєстр судових рішень», електронними ресурсами: «Публічна кадастрова карта України»; «Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських

формувань»; «Кабінет електронних сервісів» та офіційним порталом «Державна фіскальна служба України»;

– *розвивальна:* розвивати логічне мислення, зокрема уміння аналізувати етапи розв'язування практичних задач; узагальнювати, виділяти головне та здійснювати міждисциплінарні зв'язки; уміння формулювати та відстоювати власну думку;

– *виховна:* організувати студентів до активного пошуку способів розв'язування поставлених задач, вміння орієнтуватися в навчальному матеріалі, чітко висловлювати свою думку, уважно слідкувати за процесом викладу нового матеріалу.

Студентів доцільно розділити на кілька підгруп.

I. Ознайомлення з навчальним матеріалом

Ознайомлення з web-ресурсом «Публічна кадастрова карта України» дає студентам доступ до інформаційного порталу, на якому оприлюднюються відомості Державного земельного кадастру. Зокрема, у розділі «відкриті дані» для користувачів надано можливість робити запити відомостей з Державного земельного кадастру стосовно суб'єктів права власності та речового права на земельні ділянки (рис. 1).

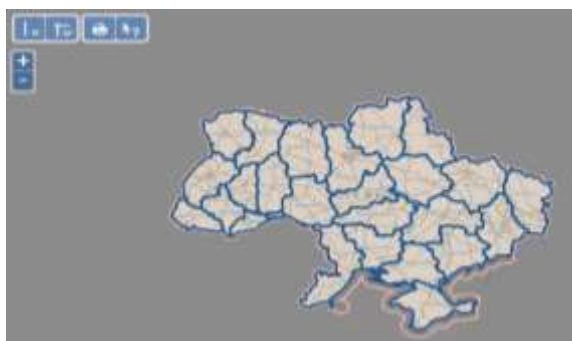

Рис. 1. Фрагмент web-ресурсу «Публічна кадастрова карта України» (пошук земельної ділянки).

Інформаційно-правова електронна база «Єдиний державний реєстр судових рішень» (далі Реєстр) (рис. 2, 3) складається з: судових рішень Верховного Суду України; вищих спеціалізованих, апеляційних та місцевих судів; вироків, рішень, постанов, наказів, ухвал, окремих ухвал (постанов) суду, що ухвалені (постановлені) судами у кримінальних, цивільних, господарських справах, у справах адміністративної юрисдикції, у справах про адміністративні правопорушення, крім судових рішень, які містять «інформацію, що є державною таємницею».

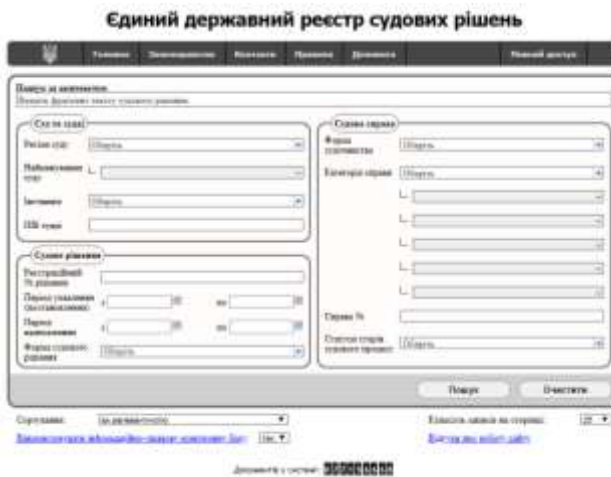

Рис. 2. Початкове робоче вікно Реєстру

Реєстр має зручний і зрозумілий пошук документів та містить максимально повний перелік судових рішень. Інтерфейс реєстру зрозумілий для звичайного користувача.

Рис. 3. Фрагмент знайденого рішення в Реєстрі

Онлайн-сервіс «Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань» (ЄДР) надає можливість отримання відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (рис. 4).

Наприклад, за допомогою вищевказаного онлайн-сервісу можна отримати відомості: про юридичну особу (повне та скорочене найменування), організаційно-правову форму, назву юридичної особи та її ідентифікаційний код, місцезнаходження юридичної особи та перелік засновників (учасників) юридичної особи, дані про розмір статутного капіталу, види діяльності, а також відомості про органи управління юридичної особи.

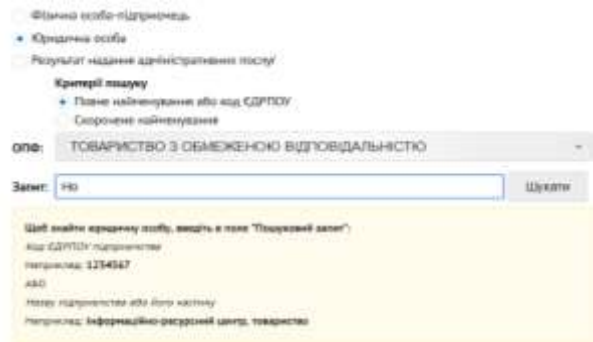

Рис. 4. Фрагмент пошукового вікна ЄДР

II. Приклади задач для розв'язування студентами

Задача 1. Виконується за допомогою web-ресурсу «Публічна кадастрова карта України» та текстового процесора. На сайті у вікні для пошуку кадастрового номера ввести номер (наприклад, 3221655100:01:047:0052). В результаті пошукового запиту опрацювати таку інформацію: тип власності, цільове призначення та площу земельної ділянки. Створити таблицю, внести дані, зберегти та проаналізувати знайдену інформацію.

Задача 2. Виконується за допомогою web-ресурсу «Публічна кадастрова карта України» та текстового процесора. На сайті у вікні для пошуку кадастрового номера ввести номер (наприклад: 3221655100:01:046:0050 та 3221655100:01:047:0052). Проаналізувати дані щодо: розташування земельної ділянки, типу власності, цільового призначення та площ земельних ділянок. Результат подати у вигляді таблиці.

Задача 3. Виконується за допомогою web-ресурсу «Законодавство України» та текстового процесора. Знайти на сайті «Законодавство України» статтю Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань», відповідно до якої здійснюється безкоштовний пошук відомостей у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань.

Задача 4. Виконується за допомогою web-ресурсу Державної фіскальної служби України та текстового процесора. На

офіційному порталі Державної фіскальної служби України знайти Наказ Міністерства фінансів України від 29.09.2017 №822 «Про затвердження Положення про реєстрацію фізичних осіб у Державному реєстрі фізичних осіб – платників податків», опрацювати текст наказу, знайти визначення «реєстраційний номер облікової картки платника податків».

Задача 5. Виконується за допомогою web-ресурсу «Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань» та текстового процесора. За допомогою онлайн-сервісу «Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань» знайти юридичну особу (наприклад, ТОВ «Новус Україна»), опрацювати дані, занести у таблицю, зберегти. Проаналізувати дані про задану юридичну особу та встановити кінцевого бенефіціара.

Задача 6. Виконується за допомогою web-ресурсу «Законодавство України» та текстового процесора. Громадянин П.П. Сидоров звернувся до суду з позовом про розірвання шлюбу з громадянкою І.А. Івановою без поділу майна. Знайти зразок позовної заяви. Заповнити її. Знайти зразок та заповнити квитанцію про сплату судового збору. Знайти в сімейному кодексі статті, під які підпадають обставини, щодо «Підстав розірвання шлюбу судом».

Задача 7. Виконується за допомогою web-ресурсів: «Законодавство України», «Єдиний державний реєстр судових рішень» та текстового процесора. Громадянка А. П. Перова продавала біля входу до станції метро посуд, де і була затримана працівниками поліції, якими було складено протокол про адміністративне правопорушення. Знайти статтю, згідно якої було складено протокол працівником міліції та відповідальність за вказане правопорушення. Знайти на сайті «Єдиний державний реєстр судових рішень» прийняте суддею ухвалу чи рішення суду загальної юрисдикції, стосовно даної ситуації. Створити текстовий документ та занести результативні дані.

III. Оцінювання виконання практичного заняття

В кінці практичного заняття проводиться перевірка та оцінювання результатів виконання завдань за допомогою усного опитування та тестового контролю.

Висновки та перспективи подальших розвідок напряму. Представлена методика використання комплексу спеціального програмного забезпечення з дисципліни «Інформаційні технології та правовий

захист», на прикладі практичного заняття «Застосування web-ресурсів» для розв'язування правових задач.

У подальшому, це надасть можливість студентам закладів вищої освіти поглибити знання, уміння та закріпити навички роботи зі спеціалізованими web-ресурсами, а також підвищити рівень сформованості загальних компетентностей.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Жалдак М. І. Проблеми інформатизації навчального процесу в школі і в вузі. [Електронний ресурс] / М. І. Жалдак – Режим доступу до ресурсу: <http://core.ac.uk/download/pdf/11083869.pdf>.
2. Державна фіскальна служба України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://sfs.gov.ua>
3. Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <https://usr.minjust.gov.ua/ua/freesearch>
4. Інформаційна діяльність в правознавстві: Монографія / Біленчук П. Д., Кравчук О. В., Міщенко В. Б., Пілюков Ю. О. – К. : Наука і життя, 2007. – С. 244.
5. Інформаційна культура: Навчальний посібник / За заг. редакцією М. Я. Швеця, Р. А. Калюжного. – Ірпінь, Національний університет ДПС України, 2007. – С. 254.

REFERENCES

1. Zhdalak, M. I. *Problemy informatyzatsiyi navchal'noho protsesu v shkoli i v vuzi*. [Problems of informatization of educational process in school and in high school]. Retrieved from <http://core.ac.uk/download/pdf/11083869.pdf>. (in Ukrainian)
2. The State Fiscal Service of Ukraine. Retrieved from <http://sfs.gov.ua>. (in Ukrainian)
3. The only state register of legal entities, individuals-entrepreneurs and public formations. Retrieved from <https://usr.minjust.gov.ua/ua/freesearch>. (in Ukrainian)
4. Bilenchuk, P. D., Kravchuk, O. V., Mischenko, V. B., Pilyukov, Yu. O. (2007). *Informatsiyana diyal'nist' v pravoznavstvi: Monohrafiya*. [Information activity in jurisprudence: Monograph]. Kyiv
5. Information culture: Tutorial. (2007). In M. Ya. Shovets, R. A. Kalyuzhny (Ed.): *Natsional'nyy universytet DPS Ukrayiny*. Irpin.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

РУСІНА Наталія Геннадіївна – кандидат педагогічних наук, асистент кафедри теорії та технології програмування Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Наукові інтереси: формування компетентностей у студентів ЗВО.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

RUSINA Nataliia Genadiyvna – Candidate of Pedagogical Sciences, Assistant Professor at the Department of Theory and Technology of Programming at Taras Shevchenko National

University of Kyiv.

Circle of research interests: formation of competencies in students of Higher education institutions.

Стаття надійшла до редакції 28.10.2019 р.

UDC 378.147

DOI:10.36550/2415-7988-2019-1-185-161-164

SARNOVSKA Nataliia Ivanivna –

Lecturer, Foreign Languages Department
Kyiv National University of Culture and Arts
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7278-5183>
e-mail: nat_sarnovskaya@ukr.net

ANTONIVSKA Maryna Oleksandrivna –

Lecturer, Foreign Languages Department
Kyiv National University of Culture and Arts
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4451-3735>
e-mail: antonivska_maryna@ukr.net

**THE DUAL SYSTEM AS ONE OF THE FEATURES OF SOCIO-CULTURAL SPHERE
SPECIALISTS TEACHING AT THE MODERN STAGE OF EDUCATION**

Formulation and justification of the problem topicality. The relevance of the study is due to the fact that the problem of improving the quality of education is becoming one of the most persistent problems not only for the education system, but also for the state as a whole. It is necessary to improve the quality of education at all stages of training specialists, at all levels of education and with the participation of all interested parties in the training process. The educational system is expected to provide professional readiness and the ability of teachers to this innovative activity. Domestic educational practice, despite the emergence in many educational organizations of new teaching techniques and methods, the active development of new forms, technologies, teaching aids and other pedagogical innovations, retains inertia and professional rigidity. The features and advantages of the dual education system in the training of specialists of the social and cultural sphere has not been sufficiently studied, despite the large number of micro-materials on this issue.

Analysis of previous studies and publications. The issues of improving the system of institutions of higher education were discussed and debated in both domestic and foreign research of A. M. Novikov, H. A. Borovskyi, V. A. Slastenin, A. P. Triapysyn, V. Altunin, etc. In the field of higher education institutions the research of B. L. Agranovych, V. F. Vzyatyshev, L. S. Hore, V. M. Zhurakovskiy, and others reveal modern approaches to training, design of content and

learning technologies. Development of integration tendencies in the system of education modelling is considered in the following works: H. G. Kadyrova, A. P. Andrieieva, P. F. Anisimov, Would. S. Hersonska, G. S. Ibragimov, A. M. Novikova, G. V. Osipov and I. P. Smirnov, E. V. Tkachenko, G. F. Filippov and others.

This suggests that there is an active search for new educational methods, allowing reorienting higher professional education to the satisfaction of the most important social and economic needs of students and the real industrial sector. At the same time, there is an optimal use in the educational activities of numerous innovative theoretical, methodological development, accumulated in vocational pedagogy over the past decade.

Based on the analysis of scientific pedagogical literature on the experience of the dual vocational training system in Germany, where it was born of dual system of education (G. A. Fedotova, V. A. Deshevym, E. A. Korchagina, A. N. Kirilovskyi, etc.), it can be concluded that the main system-forming factor of the German dual forms of vocational education were defined by the Institute of social partnership with a clear definition of the interests and responsibilities as an educational institution and the industrial employer. In search of the most effective ways of modernizing the national education, many scientists turn to the experience of foreign countries, in particular Germany. The most popular promoters of the ideas of German